

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[СБУ, Джигурда, кінокритика. Як заборони фільмів та серіалів перетворилися на фестиваль абсурду і що з цим робити. – Лєна Чиченіна](#)

[75% українців отримують інформацію через месенджери, – дослідження Gradus. – Діана Горон](#)

[«Заступницю міністра культури» окупованого Криму засудили за колабораціонізм. – Анна Янько](#)

Медіа

[Верховна Рада закликала посилити тиск на росію через злочини проти журналістів](#)

[Король Іспанії Феліпе VI нагородив українську медійницю Оксану Бровко премією 20minutos 2025](#)

Мовні питання

[«Об'єднуймося навколо мови, це не найгірша платформа для єднання». – Оксана Наумова](#)

[Українські закони не мають узгоджуватися в Будапешті, – В'ятрович про переговори уряду щодо мовного закону](#)

Вшанування пам'яті

[У «КнигоУкритті» відбудеться показ фільму «Звенигора» за сценарієм Майка Йогансена. – Олексій Содома](#)

Благодійність

[У Музеї Гетьманства відбулася прем'єра фільму «Історія зі смаком». – Адріана Муллаянова](#)

Театр

[Закарпатський драмтеатр представив нову виставу у жанрі психологічної драми](#)

[У Харкові відбудеться презентація музичного альбому за мотивами вистави «Калинова сопілка». – Олексій Содома](#)

Музика

[Євген Хмара зіграв у тунелі метро нову пісню, присвячену працівникам](#)

[підземки \(ВІДЕО\). – Микита Кишиневський](#)

Візуальні мистецтва

[Розчинитись у «Траві понад нами»: про дебютну виставку LU Gallery. – Ілля Туригін](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Документальна стрічка «Куба & Аляска» здобула нагороду на кінофестивалі в Шотландії. – Діана Горон](#)

[Вийшов тизер фільму «Довженко. Перший погляд» до світової прем'єри в Таллінні](#)

[«Війна очима тварин»: 7 історій, 7 режисерів, Шон Пенн та Imagine Dragons. – Катерина Сліпченко](#)

[Фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» вийшов у прокат. – Катерина Сліпченко](#)

[«Етос. Тінь вовка»: вийшов тизер фільму про елітні спецпідрозділи Сил оборони, присвячений першому загону 8-го полку ССО. – Дар'я Куркіна](#)

Література. Книговидавання

[«Ми повернули людям їхнє книжкове свято»: підсумки Книжкового ярмарку у Львові, – розмова з Ольгою Мовчан](#)

[«Рятують тих, чию культуру знають, а не тих, чії діти плачуть на руїнах»: як пройшли поетичні читання «Meridian Mykolaiv». – Ганна Головченко](#)

[Літературні діячі обговорюють те, яким є становище сучасної української літератури](#)

[Книга Андрія Любки «Війна з тильного боку» вийшла в США. – Оксана Заблоцька](#)

[У Луцьку військовий медик Гліб Бітюков презентував книгу «Моїй донечці. Записки тата з війни»](#)

Музейна справа

[Якими сьогодні можуть бути музеї та хто формує їхню програму?](#)

Охорона культурної спадщини

[У Дніпрі обговорили закон, що захистить українську спадщину та майстерність громад. – Віолетта Луньова](#)

Бібліотечна справа

[78 бібліотек отримали книжки завдяки видавництву «Моя книжкова полиця» і фонду Говарда Баффета](#)

Міжнародне співробітництво

Ева Нгуєн Бінх: «Першою реакцією французів на повномасштабну війну було: «О Боже, війна в Україні! Стривайте, а де це?». – Анастасія Платонова

Підтримка України у світі

«Живуть у небезпеці, але відмовляються здаватися», – Анджеліна Джолі прокоментувала поїздку в Херсон і Миколаїв. – Діана Горон

В окупованій частині Херсонщини хочуть створити «реєстр культурного та історичного насліддя»

росіянин Ільдар Абдразаков не співатиме в Італії у опері «Дон Жуан». – Олександр Кравченко

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

СБУ, Джигурда, кінокритика. Як заборони фільмів та серіалів перетворилися на фестиваль абсурду і що з цим робити. – Лена Чиченіна

«А ситуація загалом така. Уявімо, що Леонардо Ді Капріо бовкнув якусь антиукраїнську дичину. Ну, я не знаю, щось штибу: „Моя бабуся з Одеси і це – російське місто”. Актора вносять у чорні списки й автоматично всі фільми з ним забороняють на території України. Та це ще лайтовий приклад. Уявімо, що дичину бовкнув американський актор Йозеф К., якого ми з вами особливо не знаємо і, ймовірно, навіть не впізнаємо візуально. Або він нічого й не говорив, а незаконно їздив до окупованого Криму, щоб трохи заробити на якихось російських корпоративчиках. Кар’єра Йозефа К. не вдалася – вся його фільмографія складається з епізодичних ролей. Але бувало, що в непоганих стрічках. І ось, нашого героя вносять у чорні списки й усі фільми з ним забороняють на території України. Або ще така ситуація. Є українська режисерка, яка знімає трешачкові серіали. Вона – упорота путіністка й ніколи не приховувала своїх проросійських поглядів. На початку війни взагалі звалила в росію, прожила там кілька років, але згодом повернулася назад. Її з радістю й далі запрошували знімати гівносеріали (бо вони гарантовано давали високий рейтинг) та брати участь у шоу. У чорні списки її не вносили, бо загрозу національній безпеці в ній не бачили. Зараз режисерка тусить у росії. І ще таке. Є російський актор, який одразу після окупації Криму невимовно зрадив, що півострів „повернувся в рідную гавань”. І незаконно туди поїхав. Проте загрози нацбезпеці він чомусь не становив аж чотири роки, і весь цей час українці милувалися ним на своїх телеекранах. Він був одним з улюбленців телеглядачів. А коли до чорних списків його таки внесли, почалася ціла катавасія. Бо ми не дамо простягати руки до улюбленого актора! Ну, ви зрозуміли. Хоча, ні. Давайте вже доб’ю. Є, приміром, важливий український і, акцентую, підкреслено антиросійський фільм. Але в ньому знявся придурок-українець, який через 20 рочків став нести дичину. Точніше, він це робив завжди, проте зараз почав ще й підтримувати війну. І як ви думаєте, що стається з цим підкреслено антиросійським фільмом? Загалом, я продовжувати можу ще дуже довго, але основна думка зрозуміла: процедура, за якою в Україні забороняють фільми та серіали, трі-і-і-ішечки неадекватна і потребує перегляду...». Нещодавно на фестивалі «Київський тиждень критики» зібралися показувати «Молитву за гетьмана Мазепу» Ю. Ілленка. «Молитва» вийшла у 2001 році, і там знімався Н. Джигурда. Попри незначні протести, стрічку Ілленка таки показали. Але з невеликою лекцією і великою дискусією. Запросили теперішнього голову Держкіно А. Осіпова, колишнього голову Держкіно П. Ілленка та креативну директорку «Довженко-Центру» О. Гончарук. Авторка переповідає основне з обговорення. Докладніше:

<https://antonina.detector.media/kino/post/225696/2025-11-07-sbu-dzhygurda-kinokrytyka-yak-zaborony-filmiv-ta-serialiv-peretvorylysia-na-festyval-absurdu-i-shcho-z-tsym-robyty/>

75% українців отримують інформацію через месенджери, – дослідження

Gradus оприлюднив результати нового дослідження «Медіаспоживання 2025», яке демонструє, як змінюються звички українців у цифровому просторі. Згідно з результатами дослідження, 44% українців щодня перебувають у месенджерах понад три години, 36% стільки ж часу проводять на відеоплатформах, 30% – у соціальних мережах, тоді як телевізор залишається важливим лише для 17% аудиторії. Майже всі опитані (91%) споживають контент саме зі смартфона, і ця тенденція не має вікових винятків, кажуть дослідники. У 2025 році серед українців стали популярнішими гумористичні шоу та стендапи – аудиторія таких форматів зросла з 49% до 54%. Інтерес до спортивних програм зріс із 31% до 35%, а подкасти слухають уже 29% опитаних – на 6% більше, ніж торік. Месенджери залишаються головним каналом для споживання новин: 75% українців отримують інформацію через Telegram, Viber та інші сервіси. Їхня популярність не зростає, але зберігається на стабільно високому рівні, що, на думку дослідників, свідчить про сформовану звичку дізнаватися про події у форматі коротких повідомлень. 60% опитаних використовують Facebook, Instagram чи інші платформи соцмереж для отримання новин (проти 56% торік). Водночас відеоплатформи, такі як YouTube, та Vimeo, збільшили свою частку з 51% до 54%. Відеоконтент продовжує ставати головним джерелом інформації, особливо серед молодшої аудиторії, йдеться в дослідженні. На інтернет-сайтах новинний контент споживають 42% опитаних, тоді як на лінійному телебаченні – 27% (торік було 30%). Це, як кажуть у дослідницькій компанії, свідчить про довготривалу тенденцію зміщення довіри та уваги в бік цифрових каналів. Коли йдеться про розважальний контент, то 61% українців головним місцем для дозвілля називають YouTube. За ним – соціальні мережі (58%) і месенджери (53%). Серед іншого зростає інтерес до стримінгових сервісів для музики та відео: 41% користуються Spotify або YouTube Music, що на 7% більше, ніж торік. Онлайн-кінотеатри також поступово розширюють аудиторію – з 31% до 34%, що свідчить про дозрівання українського користувача до платного, якісного контенту. Лідером серед месенджерів залишається Telegram – 92% користувачів використовують його щотижня, і цей показник продовжує зростати. Другу позицію займає Viber, тоді як Facebook Messenger відновив частку після падіння минулого року. Водночас найбільший приріст демонструє WhatsApp – з 30% до 41% за рік. Серед соцмереж перші позиції стабільні: Facebook залишається основною платформою для 72% користувачів, але Instagram продовжує нарощувати аудиторію – 67% (плюс 6% за рік). Найпомітніше зростання демонструє TikTok – з 49% до 54%. Ця мережа дедалі частіше використовується не лише для розваг, а й для отримання новин, особливо серед молоді. Зростають також показники Pinterest, що свідчить про розширення нішевого візуального контенту. LinkedIn збільшив свою присутність до 7%, відображаючи інтерес українців до професійних спільнот і кар'єрного розвитку в диджиталі, йдеться у дослідженні. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/38603/2025-11-06-75-ukrainsiv-otrymuyut-informatsiyu-cherez-mesendzhery-doslidzhennya-gradus/>

«Заступницю міністра культури» окупованого Криму засудили за колабораціонізм. – Анна Янько

Суд заочно визнав винною у колабораційній діяльності «першу заступницю міністра культури Республіки Крим», яка співпрацює з окупаційною владою. Їй засуджено до 7 років позбавлення волі з конфіскацією майна та заборобою обіймати державні посади протягом 10 років. Докладніше:

<https://suspilne.media/crimea/1157700-zastupnicu-ministra-kulturi-okupovanogo-krimu-zasudili-za-kolaboracionizm/>

Медіа

Верховна Рада закликала посилити тиск на росію через злочини проти журналістів

Верховна Рада України ухвалила постанову-звернення № 14175 із закликом до міжнародної спільноти посилити політичний і санкційний тиск на росію через її злочини проти журналістів, повідомив ініціатор документа, голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Я. Юрчишин. У документі український парламент звертається до парламентів і урядів країн ЄС та НАТО, Організації Об'єднаних Націй, парламентських асамблей Ради Європи й ОБСЄ, а також до міжнародних організацій. Депутати пропонують: посилити політико-дипломатичний і санкційний тиск на рф через злочини проти медіа та журналістів; розширити персональні санкції проти осіб, причетних до переслідувань, катувань і вбивств журналістів; запровадити додаткові санкції проти держав, які підтримують російський режим; активізувати зусилля зі звільнення українських журналістів із полону; обмежити доступ російських державних і пропагандистських медіа до міжнародних платформ; посилити контроль за дотриманням міжнародних стандартів інформаційної безпеки. Як зазначається у пояснювальній записці, з початку повномасштабного вторгнення росія скоїла 858 злочинів проти журналістів і працівників медіа. За даними Інституту масової інформації, загинули 118 журналістів: 15 – під час виконання професійних обов'язків, 103 – як учасники бойових дій або внаслідок обстрілів і катувань. Щонайменше 27 журналістів перебувають у російському полоні. Докладніше:

<https://chytomo.com/verkhovna-rada-zaklykala-posylyty-tysk-na-rosiiu-cherez-zlochyny-proty-zhurnalistiv/>

Король Іспанії Феліпе VI нагородив українську медійницю Оксану Бровко премією 20minutos 2025

Вручення відбулося під час церемонії 25-річчя газети «20minutos», де нагороду вручав король Іспанії Феліпе VI. О. Бровко відзначено за відданість незалежному журналістському слову й підтримку свободи преси в складних умовах війни, а також за внесок у захист прав незалежних локальних медіа. Докладніше:

<https://zakordon.rayon.in.ua/news/847638-korol-ispanii-felipe-vi-nagorodiv-ukrainsku-mediynitsyu-oksanu-brovko-premieyu-20minutos-2025>

Мовні питання

«Об'єднуймося навколо мови, це не найгірша платформа для єднання». –

Оксана Наумова

30 жовтня в Києві проходив Форум «Українська – мова сильних» до Дня української писемності та мови. У рамках заходу відбулися три тематичні панелі. Під час однієї з них під назвою «Медіа та мова: вплив слова на суспільну свідомість» учасники обговорили державне регулювання та ринок українськомовних медіа; роль соцмереж у формуванні мовної культури; українську мову як тренд серед молоді у цифровому просторі. Модераторкою розмови була українська телеведуча й акторка Л. Барбір, а учасниками – Я. Пахольчук, генеральний директор «1+1 media»; О. Богуцький, генеральний директор StarLightMedia; Ю. Шелудько, виконавча продюсерка «Українського радіо», координаторка Радіодиктанту національної єдності; А. Шимановський, блогер і популяризатор української мови; Ю. Пероганич, громадський діяч, засновник громадської організації «Вікімедіа Україна»; М. Онопрієнко (онлайн), член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Докладніше у відредагованому викладі дискусії:

<https://detector.media/infospace/article/245417/2025-11-06-obiednuymosya-navkolo-movy-tse-ne-naygirsha-platforma-dlya-iednannya/>

Українські закони не мають узгоджуватися в Будапешті, – В'ятрович про переговори уряду щодо мовного закону

Народний депутат В. В'ятрович різко розкритикував намір уряду узгоджувати зміни до мовного та освітнього законодавства з урядом Угорщини. Політик наголосив, що такі дії суперечать національним інтересам України й створюють небезпечний прецедент зовнішнього впливу на внутрішню політику держави. Докладніше:

<https://rayon.in.ua/news/847631-ukrainski-zakoni-ne-mayut-uzgodzhuvatisya-v-budapeshti-vyatrovich-pro-peregovori-uryadu-shchodo-movnogo-zakonu>

Вшанування пам'яті

У «КнигоУкритті» відбудеться показ фільму «Звенигора» за сценарієм Майка Йогансена. – Олексій Содома

7 листопада у харківській книгарні-кав'ярні «Книгоукриття» планується кіно-дискусія та показ фільму О. Довженка за сценарієм Майка Йогансена і Ю. Тютюнника. Подію заплановано у межах проекту «17 хвилин про Майка Йогансена», створеного до дня народження письменника. Окрім цього від літературної спільноти Харкова заплановано книжковий клуб з Я. Цимбал за книгою Майка Йогансена «Ситутунга» (15 листопада) та Йогансен-слем (16 листопада). Докладніше:

<https://lyuk.media/news/dovzhenko-movie-in-knyhoukryttya/>

Благодійність

У Музеї Гетьманства відбулася прем'єра фільму «Історія зі смаком». – Адріана Муллаянова

6 листопада відбулася прем'єра телевізійного фільму «Історія зі смаком», присвяченого життю українців доби бароко. Благодійний показ організовано в Києві у Музеї Гетьманства, який постраждав від вибуху шахеда 23 жовтня. Зібрані кошти спрямують на відновлення установи. Стрічка складається з трьох серій – «Дух», «Слово» і «Втіха» – та розповідає про побут, освіту, музику й традиції XVII–XVIII століть. Авторка проекту – письменниця і журналістка А. Гороженко, режисерка – І. Барановська. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-u-muzei-getmanstva-vidbulasya-premera-filmu-istoriya-zi-smakom>

Театр

Закарпатський драмтеатр представив нову виставу у жанрі психологічної драми

Закарпатський академічний музично-драматичний театр імені братів Шерегіїв представив нову виставу – психологічну драму «Загадкові варіації». У ювілейному сезоні, нагадав директор-художній керівник театру Р. Дзуринець, вистава «Загадкові варіації» стане вже другою прем'єрою, після казки «Тихе вушко», поставленої у межах інклюзивного проєкту за підтримки УКФ. Постановку здійснив запрошений режисер О. Кужельний – директор-художній керівник Київської академічної майстерні театрального мистецтва «Сузір'я», народний артист України. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/847497-zakarpatskiy-dramteatr-predstaviv-novu-vistavu-u-zhanri-psikhologichnoi-drami>

У Харкові відбудеться презентація музичного альбому за мотивами вистави «Калинова сопілка». – Олексій Содома

На Facebook-сторінці Харківського театру ляльок імені В. Афанасьєва анонсовано презентацію музичного альбому, в якому буде зібрано пісні з вистави «Калинова сопілка». Над альбомом працював музикант С. Сорока (пісні та музичне оформлення), а виконуватимуть треки акторки театру Л. Осейчук та В. Міщенко. У сюжеті – повість О. Забужко, в якій вона переосмислює народну «Казку про дивну сопілку». Докладніше:

<https://lyuk.media/news/guelder-rose-panpipe/>

Музика

Євген Хмара зіграв у тунелі метро нову пісню, присвячену працівникам підземки (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

До Дня київського метрополітену український піаніст Є. Хмара разом з оркестром виконав нову композицію «REVIVAL» у тунелі підземки. За допомогою композиції музикант вшановує людей, які вже четвертий рік тримають підземку в русі – і як транспорт, і як укриття. Докладніше:

<https://shotam.info/yevhen-khmara-zihrav-u-tuneli-metro-novu-pisniu-prysviachenu-pratsivnykam-pidzemky-video/>

Візуальні мистецтва

Розчинитись у «Траві понад нами»: про дебютну виставку LU Gallery. – Ілля Туригін

LU Gallery – нова галерея сучасного мистецтва у середмісті Луцька, що відкрилася 12 вересня виставкою «Трава понад нами» (кураторка – К. Борхес). Експозиція охоплює твори 11 українських художників та художниць, об'єднані темою природи й ландшафту, і триватиме до 12 листопада. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1157660-rozcinitis-u-travi-ponad-nami-pro-debutnu-vistavku-lu-gallery/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Документальна стрічка «Куба & Аляска» здобула нагороду на кінофестивалі в Шотландії. – Діана Горон

Документальна стрічка «Куба & Аляска» режисера Є. Трояновського отримала нагороду від журі на міжнародному фестивалі документального кіно Central Scotland Documentary Festival (CSDF), який щорічно проходить у місті Стерлінг, Шотландія. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245429/2025-11-06-dokumentalna-strichka-kuba-alyaska-zdobula-nagorodu-na-kinofestyvali-v-shotlandii/>

Вийшов тизер фільму «Довженко. Перший погляд» до світової прем'єри в Таллінні

19 листопада на 29-му Талліннському міжнародному кінофестивалі відбудеться міжнародна прем'єра української пригодницької драми «Довженко. Перший погляд» режисера К. Коновалова. Представлено новий тизер стрічки. Українську прем'єру заплановано на 2026 рік – до 100-річчя першого повнометражного фільму Довженка на Одеській кіностудії. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/tyzer-dovzhenko-pershyi-pohliad/>

«Війна очима тварин»: 7 історій, 7 режисерів, Шон Пенн та Imagine Dragons. – Катерина Сліпченко

В український прокат 6 листопада вийшла стрічка «Війна очима тварин». Це альманах, який складається з семи новел, знятих сімома режисерами та, відповідно, сімома знімальними групами. У створенні фільму взяли участь 70 акторів, 77 тварин у кадрі та 500 людей за кадром, повідомляють продюсери картини. Докладніше:

https://zaxid.net/viyna_ochima_tvarin_7_istoriy_7_rezhiseriv_shon_penn_ta_imagine_dragons_n1623078

Фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» вийшов у прокат. – Катерина Сліпченко

У прокат вийшов документальний фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму». Це перша стрічка з оригінального кінотеатрального контенту компанії Sweet.tv. Картина є доволі докладною історією гурту, яку створювала студія Knife! Films, відома за фільмом «Яремчук: Незрівнянний світ краси».

Продюсером є М. Сердюк, режисером – А. Григорян, сценаристом – В. Переверзев. Докладніше:

https://zaxid.net/film_ocean_elzi_sposterzhennya_shtormu_viyshov_u_prokat_n1623071

«Етос. Тінь вовка»: вийшов тизер фільму про елітні спецпідрозділи Сил оборони, присвячений першому загону 8-го полку ССО. – Дар'я Куркіна

6 листопада вийшов тизер другого фільму проекту «Етос» про елітні спецпідрозділи Сил оборони України. У центрі сюжету – військові Першого загону Восьмого полку Сил спеціальних операцій. Ці воїни проходили ділянки війни від оборони Києва до Бахмута, звільнення Харківщини, до заходу в Курську область. На Курщині вони воювали з ворожими підрозділами з КНДР. «Етос. Тінь вовка» поєднує реальні бойові кадри, інсценізовані епізоди, ефекти вибухів та 3D-анімацію, яку створено спеціально для фільму. Це проєкт каналу Армія TV. Режисер – А. Ангелов. Докладніше:

<https://espresso.tv/kino-etos-tin-vovka-viyshov-tizer-filmu-pro-elitni-spetspidrozdili-sil-oboroni-prisvyacheniy-pershomu-zagonu-8-go-polku-ss0>

Література. Книговидання

«Ми повернули людям їхнє книжкове свято»: підсумки Книжкового ярмарку у Львові, – розмова з Ольгою Мовчан

Про головні підсумки, атмосферу, виклики й враження від цьогорічного ярмарку розповідає О. Мовчан, директорка Книжкового ярмарку Lviv BookForum 2025. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-mi-povernuli-lyudyam-ikhne-knizhkovе-svyato-pidsumki-knizhkovogo-yarmarku-u-lvovi-rozmova-z-olgoyu-movchan>

«Рятують тих, чию культуру знають, а не тих, чії діти плачуть на руїнах»: як пройшли поетичні читання «Meridian Mykolaiv». – Ганна Головченко

1–2 листопада у Миколаєві відбувся поетичний фестиваль «Meridian Mykolaiv». Докладніше про його хід та підсумки:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/topics/847517-ryatuyut-tikh-chiyu-kulturu-znayut-a-ne-tikh-chii-diti-plachut-na-ruinakh-yak-proyshli-poetichni-chitannya-meridian-mykolaiv>

Літературні діячі обговорюють те, яким є становище сучасної української літератури

Фейсбук-допис письменника А. Чеха про те, що «немає про що писати», став відправною точкою для масштабної дискусії в українському літературному середовищі. Його спостереження про виснаження сенсів і потребу шукати нові форми викликали відгуки та розгорнуті роздуми різних літературних діячів і діячок. Зібрано найпомітніші тексти, в яких автори намагаються осмислити, що та як сьогодні може говорити українська література – після стількох сказаних, пережитих і перечитаних історій війни. Докладніше:

<https://chytomo.com/literurni-diiachi-obhovoriuiut-te-te-iakym-ie-stanovyshche-suchasnoi-ukrainskoi-literatury/>

Книга Андрія Любки «Війна з тилового боку» вийшла в США. – Оксана Заблицька

У США побачила світ англomовна версія книжки А. Любки «War from the Rear» – переклад його збірки есеїв «Війна з тилового боку». Книгу опублікувало бостонське видавництво Academic Studies Press під імпринтом Cherry Orchard Books. Переклад виконали Ю. Любка та К. Цуркан. Це перша книжка письменника, видана у США, і друга його англomовна публікація після роману «Carbide» («Карбід»), що вийшов у Лондоні 2020 року. Видання підтримав проєкт House of Europe. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1158128-kniga-andria-lubki-vijna-z-tilnogo-boku-vijsla-v-ssa/>

У Луцьку військовий медик Гліб Бітюков презентував книгу «Моїй донечці. Записки тата з війни»

У Волинському національному університеті імені Лесі Українки відбулася презентація книги Г. Бітюкова «Моїй донечці. Записки тата з війни». Її автор – військовий медик, блогер, експерт із медичного менеджменту та громадський діяч. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/847648-u-lutsku-viyskoviy-medik-glib-bityukov-prezentuvav-knigu-moij-donechsi-zapiski-tata-z-viyni>

Музейна справа

Якими сьогодні можуть бути музеї та хто формує їхню програму?

«Суспільне Культура» у партнерстві із ГО «Музей сучасного мистецтва» розпочинає серію текстів із керівниками та кураторами закордонних мистецьких інституцій про те, як трансформуються музейні та інституційні функції у сучасному світі, яку роль вони виконують, а також чи можна мислити про ідеальну інституцію, зокрема в часі війни. Декілька з цих розмов відбуватимуться в межах європейського проєкту Institution(ing)s і передують майбутньому воркшопу «UMCA: Зухвалість мріяти під час війни», який пройде цього року у Вінниці. Воркшоп заплановано в межах поточного процесу розробки Українського музею сучасного мистецтва (UMCA) як мережевого музею, що впроваджує децентралізовані, інноваційні підходи до збереження й розвитку сучасного мистецтва в різних регіонах України. Мета проєкту також полягає у побудові зв'язків із ширшими міжнародними контекстами. У цьому матеріалі йдеться про досвіди двох інституцій – Tensta konsthall (Стокгольм) і Лісабонського консорціуму: які виклики стоять перед інституціями та як вони впроваджують концепції відкритості до суспільства. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1150990-akimimi-sogodni-mozut-buti-muzei-ta-hto-formue-ihnu-programu/>

Охорона культурної спадщини

У Дніпрі обговорили закон, що захистить українську спадщину та

майстерність громад. – Віолетта Луньова

У Дніпрі відбулося експертне обговорення проєкту Закону «Про охорону нематеріальної культурної спадщини». Зустріч, організована Мінкультом, Офісом підтримки відновлення (створеного UNESCO за фінансування Уряду Японії та імплементованого ГС «Фонд підтримки реформ в Україні») та Дніпропетровською ОВА, зібрала ключових стейкхолдерів – експертів із НКС та безпосередніх носіїв традицій із Дніпропетровської, Луганської та Донецької областей. Серед учасників були й відомі майстри Петриківської громади. Було приділено особливу увагу найбільш актуальним і гострим питанням у сфері НКС, а саме: посилення ролі громад – як надати спільнотам більше повноважень в охороні та управлінні НКС; вплив війни та окуповані території – шляхи здійснення заходів з охорони «живої» спадщини в умовах окупації та бойових дій; інвентаризація – створення та ефективне ведення національного та місцевих переліків (інвентарів) НКС; правовий захист – запобігання некоректному використанню елементів у комерційних чи політичних цілях, а також захист авторських та колективних авторських прав. Регіональні консультації триватимуть: наступні обговорення законопроєкту заплановано провести у листопаді на Київщині та Одещині, а також у низці інших областей України. Після завершення консультацій, фінального опрацювання пропозицій експертів і представників громад, документ буде винесено на громадські слухання, а потім подано на розгляд парламенту України. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/63246/u-dnipri-obgovoryly-zakon-shho-zahystyt-ukrayinsku-spadshhynu-ta-majsternist-gromad/>

Бібліотечна справа

78 бібліотек отримали книжки завдяки видавництву «Моя книжкова полиця» і фонду Говарда Баффета

У серпні та вересні команда видавництва доставила 5148 книжок до 78 бібліотек у шістнадцяти областях України – Одеській, Харківській, Хмельницькій, Запорізькій, Тернопільській, Закарпатській, Чернігівській, Чернівецькій, Волинській, Дніпропетровській, Сумській, Рівненській, Київській, Вінницькій, Миколаївській та Житомирській. Більшість отримувачів книжок – сільські бібліотеки, які найгостріше відчувають нестачу видань. Кожна установа отримала по 66 примірників – 20 назв для різних вікових категорій. Як зазначають у видавництві, ініціатива виявилася надзвичайно актуальною: кількість запитів від бібліотек лише зростає. До них почали звертатися також шкільні бібліотеки. Докладніше:

<https://chytomo.com/78-bibliotek-otrymaly-knyzhky-zavdiaky-vydavnytstvu-moia-knyzhkova-polytsia-i-fondu-hovarda-baffeta/>

Міжнародне співробітництво

Ева Нгуєн Бінь: «Першою реакцією французів на повномасштабну війну було: «О Боже, війна в Україні! Стривайте, а де це?». – Анастасія Платонова

Від грудня по квітень у Франції відбудеться важлива для культурної дипломатії подія – український сезон «Вояж в Україну». П'ять місяців українська культура звучатиме у Франції. Проєкт матиме гасло: «Культура дає відсіч». Події проходитимуть у низці французьких міст – Парижі, Марселі, Ліллі, Тулузі, Нанті, Ренні, Страсбурзі та Ліоні. Сезон спільно організовують Французький інститут та Український інститут під патронатом міністерств закордонних справ і за підтримки міністерств культури обох країн, з цієї нагоди наприкінці жовтня до Києва завітала президентка Французького Інституту Єва Нгуєн Бінь. Вона розповідає про культурні політики Франції, зокрема в частині захисту культурної спадщини, про проєкт сезону України у Франції, що невдовзі стартує, а також про те, як у цій країні змінився рівень інтересу до України за роки повномасштабної війни, і чи є у французькому суспільстві Ukraine fatigue. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/11/07/705609_eva_nguien_bin_pershoyu_reaktsiiey_u.html

Підтримка України у світі

«Живуть у небезпеці, але відмовляються здаватися», – Анджеліна Джолі прокоментувала поїздку в Херсон і Миколаїв. – Діана Горон

Американська акторка, режисерка та посолка доброї волі ЮНІСЕФ Анджеліна Джолі відвідала прифронтові міста на півдні України – Миколаїв і Херсон. Під час візиту вона зустрілася з медиками, сім'ями та волонтерами, які живуть під постійною загрозою обстрілів і мін. Про це повідомила міжнародна благодійна організація Legacy of War Foundation. У фонді зазначили, що Джолі побувала у деяких частинах міст, де над дорогами загального користування встановили сітки, щоб забезпечити певний захист від атак дронів. Голлівудська акторка також відвідала укріплені підземні школи й лікарні. «Жителі Миколаєва та Херсона щодня живуть у небезпеці, але вони відмовляються здаватися. У той час, коли уряди всього світу відвертаються від захисту цивільного населення, їхня сила та підтримка одне одного вражають. Після майже трьох років конфлікту видно виснаження, але так само помітна й рішучість. Сім'ї хочуть безпеки, миру та можливості відновити своє життя», – сказала Анджеліна Джолі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245424/2025-11-06-zhyvut-u-nebezpetsi-ale-vidmovlyayutsya-zdavatsya-andzhelina-dzholi-prokomentovala-poizdku-v-kherson-i-mykolaiv/>

В окупованій частині Херсонщини хочуть створити «реєстр культурного та історичного насліддя»

Про це заявив «губернатор» області В. Сальдо. «Будемо робити все для того, щоб навіть ті об'єкти, які знаходяться на лінії бойового зіткнення увійшли

до цього реєстру», – повідомив він. Зі слів «сенатора» регіону К. Басюка, для відбору пам'яток, які потраплять до реєстру, начебто «планується створення Експертної ради з дослідження й збереження історичної пам'яті». Ймовірно жодного реального фахівця у такій раді не буде. Докладніше:

<https://kakhovka.rayon.in.ua/news/847604-v-okupovaniy-chastini-khersonshchini-khochut-stvoriti-reestr-kulturnogo-ta-istorichnogo-nasliddya>

росіянин Ільдар Абдразаков не співатиме в Італії у опері «Дон Жуан». – Олександр Кравченко

«І. Абдразаков не виступатиме в опері „Дон Жуан“, запланованій у театрі „Філармоніко“ у Вероні з 18 по 25 січня 2026 року», – йдеться у заяві Фонду «Арена ді Верона». Зазначається, що перед тим фонд амфітеатру виступив проти залучення співака, назвавши його пропутінським. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/11/06/705617_rosiyanin_ildar_abdrakov.html

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm